

2023/0334(NLE)

14.2.2024

ONTWERPAANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende aanvullende regels met betrekking tot het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, voor de periode 2021 tot 2027 (13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Paulo Rangel

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
TOELICHTING.....	6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende aanvullende regels met betrekking tot het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, voor de periode 2021 tot 2027 (13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (13936/2023),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende aanvullende regels met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, voor de periode 2021 tot 2027 (13935/2023)¹,
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens de artikelen 77, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), en artikel 218, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C9-0462/2023),
 - gezien artikel 105, leden 1 en 4, en artikel 114, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A9-0000/2024),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein.

¹ PB L, 2024/200, 4.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2024/200/oj.

TOELICHTING

a. Achtergrond

Verordening (EU) 2021/1148 van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid voor de periode 2021-2027 (BMVI-verordening) is vastgesteld op 7 juli 2021.

De BMVI-verordening heeft ten doel financiële bijstand te verlenen aan de lidstaten en landen die de bepalingen van het Schengenacquis inzake de buitengrenzen toepassen. Deze verordening houdt een ontwikkeling in van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan de landen die betrokken zijn bij de uitvoering, toepassing en ontwikkeling van het Schengenacquis deelnemen (“geassocieerde Schengenlanden” of “geassocieerde landen”).

Het Vorstendom Liechtenstein heeft op 18 augustus 2021 kennis gegeven van zijn besluit om de inhoud van de BMVI-verordening te aanvaarden en in zijn interne rechtsorde op te nemen.

In artikel 7, lid 6, van de BMVI-verordening is bepaald dat overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de respectieve associatieovereenkomsten “regelingen” moeten worden getroffen om de aard en de vormen van deelname aan het BMVI te bepalen van landen die bij de uitvoering, toepassing en ontwikkeling van het Schengenacquis betrokken zijn. Die regelingen worden vastgesteld in de vorm van overeenkomsten die door de Unie worden gesloten met de geassocieerde Schengenlanden overeenkomstig artikel 216 VWEU.

Op 21 februari 2022 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen te openen¹ met IJsland, het Koninkrijk Noorwegen, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein inzake de regelingen voor de financiële bijdragen van die landen en de aanvullende regels die nodig zijn voor hun deelname aan het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid voor de periode 2021 tot 2027, waaronder bepalingen ter bescherming van de financiële belangen van de Unie en de controlebevoegdheid van de Rekenkamer, die krachtens Verordening (EU) 2021/1148 van het Europees Parlement en de Raad moeten worden getroffen². De onderhandelingen met het Vorstendom Liechtenstein zijn afgerond met de parafering van de overeenkomst op 16 juni 2023.

Op 29 september diende de Commissie bij de Raad een voorstel in voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende aanvullende regels met betrekking tot het

¹ Besluit (EU) 2022/442 van de Raad van 21 februari 2022 tot machtiging tot het openen van onderhandelingen met IJsland, het Koninkrijk Noorwegen, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein met het oog op de sluiting van overeenkomsten tussen de Europese Unie en die landen over aanvullende regels betreffende het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer (PB L 90 van 18.3.2022, blz. 116).

² Verordening (EU) 2021/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, van het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 251 van 15.7.2021, blz. 48).

instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer

Op 13 november heeft de Raad een Besluit aangenomen betreffende de ondertekening, namens de Unie, en de voorlopige toepassing van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende aanvullende regels met betrekking tot het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, voor de periode 2021 tot 2027. Ondertekening van deze overeenkomst heeft op 28 november 2023 in Brussel plaatsgevonden.

Op 4 december 2023 heeft de Raad het Europees Parlement gevraagd goedkeuring te hechten aan het ontwerpbesluit van de Raad tot sluiting van bovengenoemde overeenkomst.

b. Standpunt van de rapporteur

Het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, is een specifiek instrument in het kader van het Schengen*acquis* dat moet zorgen voor een sterk en doeltreffend Europees geïntegreerd grensbeheer aan de buitengrenzen, met inachtneming van het vrije verkeer van personen en met volledige naleving van de verbintenissen van de lidstaten en de geassocieerde landen inzake grondrechten, en een uniforme uitvoering van het gemeenschappelijk visumbeleid moet ondersteunen en aldus bijdragen tot het waarborgen van een hoog niveau van veiligheid in de lidstaten en geassocieerde landen, alsook tot het versterken van de algehele werking van het Schengengebied.

Rapporteur deelt de zienswijze dat het BMVI de mogelijkheid biedt uitvoering te geven aan acties in gedeeld, direct of indirect beheer, en deze overeenkomst moet het derhalve mogelijk maken om dit instrument in Liechtenstein in direct en indirect beheer uit te voeren overeenkomstig de beginselen en de regels van de Unie inzake financieel beheer en financiële controle.

Rapporteur is verder van oordeel dat, gezien de specifieke aard van het Schengen-acquis en het belang van de uniforme toepassing ervan voor de integriteit van het Schengengebied, alle regels voor het beheer van de programma's voor het Vorstendom Liechtenstein op dezelfde wijze moeten gelden als voor de lidstaten.

Rapporteur is van mening dat de sluiting van officiële, juridisch bindende overeenkomsten in het kader van samenwerking met geassocieerde landen, in tegenstelling tot andere soorten regelingen, van essentieel belang is om transparantie, publieke toetsing en democratisch toezicht te waarborgen. Dit is in het bijzonder belangrijk bij het gebruik van de EU-begroting.

Ook andere specifieke bepalingen moeten in acht worden genomen. Op grond van de associatieovereenkomsten van Schengen moet het Vorstendom Liechtenstein volledig akkoord gaan met de Uniemaatregelen, met inbegrip van de BMVI-verordening, die het Schengen-acquis ontwikkelen of als uitgangspunt kennen, en de nodige maatregelen nemen om te zorgen voor de naleving van de bepalingen inzake financieel beheer en financiële controle die zijn neergelegd in het VWEU en in het recht van de Unie dat als juridische grondslag het VWEU heeft.

De overeenkomsten voorzien ook in de invoering van specifieke mechanismen voor snelle aanpassing aan de overeenkomst met het Vorstendom Liechtenstein indien belangrijke Uniewetgeving die relevant is voor de uitvoering, zoals het Financieel Reglement en de verordening gemeenschappelijke bepalingen, wordt gewijzigd. De overeenkomst zorgt er tevens voor dat bij de tussentijdse evaluatie van het BMVI rekening wordt gehouden met de vertraagde deelname van de geassocieerde Schengenlanden.

Wat financiële en begrotingscontroles betreft, zijn de lidstaten verder onderworpen aan horizontale verplichtingen (zoals de bevoegdheid van de Rekenkamer, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de Commissie) die ofwel rechtstreeks aan het Verdrag zijn ontleend, ofwel aan de afgeleide wetgeving van de Unie, waaronder de bovengenoemde verordening gemeenschappelijke bepalingen. Deze verplichtingen zijn automatisch op de lidstaten van toepassing en zijn derhalve niet vastgesteld in de BMVI-verordening. Deze verplichtingen moeten dan ook via de overeenkomst in kwestie worden uitgebreid tot het Vorstendom Liechtenstein.

In de overeenkomst is ook een bepaling opgenomen met betrekking tot het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias).

Afrondend is rapporteur van oordeel dat het gepast is een overeenkomst te sluiten houdende de aanvullende regels die nodig zijn voor de deelname van het Vorstendom Liechtenstein aan het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (het “BMVI”) in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, voor de periode 2021 tot 2027, in overeenstemming met artikel 7, lid 6, van Verordening (EU) 2021/1148 (de “BMVI-verordening”).

Tegen deze achtergrond beveelt rapporteur aan dat het Parlement zijn goedkeuring hecht aan het ontwerpbesluit van de Raad en zijn Voorzitter verzoekt zijn standpunt te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.